

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 06

Filozofická
fakulta

2023

01. Retikulární formaci nacházíme na úrovni

- a) páteřní míchy.
- b) koncového mozku.
- c) mozkového kmene.
- d) mozečku.
- e) mezimozku.

02. Kortisol je

- a) hlavním produktem Langerhansových ostrůvků.
- b) vylučován z adenohipofýzy.
- c) hormonem kůry nadledvin.
- d) hormonem Graafova folikulu.
- e) jedním z produktů dřeně nadledvin.

03. Jako plazí mozek se obvykle označuje

- a) mozková kůra.
- b) mezimozek.
- c) přední mozek.
- d) hypotalamus.
- e) mozkový kmen.

04. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Trávicí šťávy produkované slinivkou břišní mají pH nižší než 7, což přispívá k trávení bílkovin.
- b) První částí nefronu je Malpighiho tělísko uložené ve dřeni ledviny.
- c) Tawarova raménka slouží k rychlému převodu elektrických potenciálů v komorách srdce.
- d) Melanocyty jsou buňky tvořící tmavý pigment melanin, které se nachází v hlubokých vrstvách šráry (dermis).
- e) Sliny jsou určeny především k zvlhčení sousta a usnadnění polykání, přičemž neobsahují trávicí enzymy.

05. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Informace z rovnovážného ústrojí se prostřednictvím sluchově-rovnovážného nervu dostávají do mozku, kde končí v korových oblastech lobus occipitalis.
- b) Informace z Cortiho orgánu se po přepojení v talamu dostávají do korových center lobus parietalis.
- c) Informace ze sítnice levého oka se díky křížení v chiasma opticum dostávají kompletně do protilehlé (tedy pravé) mozkové polokoule.
- d) Informace z kůže se prostřednictvím dostředivých vláken senzitivních nervů dostávají do předních rohů míšních, kde sedí senzitivní míšní neurony.
- e) Informace z čichového pole na stropě dutiny nosní se dostávají do korových center čichu uložených v lobus frontalis bez přepojení v talamu.

06. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Zdrojem protilátek jsou plazmatické buňky vznikající aktivací B-lymfocytů.
- b) Makrofágy se mění na monocyty a jsou schopné fagocytovat cizorodý materiál.
- c) Neutrofilní granulocyty jsou nejméně početné bílé krvinky nadané schopností fagocytovat.
- d) Monocyty se v tkáních mění na tkáňové makrofágy a jsou nejpočetnější skupinou bílých krvinek.
- e) Zdrojem protilátek jsou plazmatické buňky vznikající aktivací T-lymfocytů.

07. Vyberte zcela správné tvrzení týkající se lidského mozku.

- a) Látka 5-hydroxytryptamin patří mezi významné mediátory lidského mozku, přičemž se uplatňuje zejména v genezi paměti.
- b) Adrenalin a noradrenalin se k mozkovým neuronům dostávají pouze z krve, neboť jsou to hormony produkované dřením nadledvin, které jsou jejich jediným zdrojem.
- c) Systém zrcadlových neuronů (mirror neuron system) má zásadní význam u plazů, ptáků a nižších savců, zatímco u vyšších savců a člověka se neuplatňuje.
- d) Snížená produkce gama-aminomáselné kyseliny v mozku člověka způsobuje mimo jiné únavu, ospalost, snížení zájmu a motivace.
- e) Na určité psychické funkce se vždy podílí více neuromediátorů, přičemž emoce ovlivňuje například dopamin a serotonin.

08. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se žláz s vnitřní sekrecí lidského těla:

- a) Estrogeny jsou hlavní ženské pohlavní hormony, které v ženském těle produkují ovaria + glandulae suprarenales a které se v mužském těle nevyskytují.
- b) Estrogeny v ženském těle produkují ovaria a glandulae suprarenales, estrogeny v mužském těle vznikají v glandulae suprarenales.
- c) Kůra glandulae suprarenales je u mužů i žen zdrojem aldosteronu, kortizolu, androgenů a estrogenů, ze dřeně jmenované žlázy je uvolňován adrenalin a noradrenalin.
- d) Zdrojem pohlavních hormonů u mužů jsou testes a vnitřní vrstva kůry nadledvin, zdrojem pohlavních hormonů u žen jsou ovaria a vnitřní vrstva kůry nadledvin.
- e) Mezi hormony produkované adenohypofýzou lidského těla patří TSH, FSH, LH, STH, ACTH, PRL.

Sociologie

09. Jevy, které působí v sociálních útvarech disfunkčně a škodlivě, jako je například užívání drog, sexuální násilí, nehodovost či sebevraždnost, můžeme souborně pojmenovat jako

- a) delikvenci.
- b) sociální deviace.
- c) kriminalitu.
- d) sociální patologii.
- e) anarchii.

10. Mezi techniky získání kompliance NEPATŘÍ technika

- a) otevřené dveře.
- b) tužka na stole.
- c) to není vše.
- d) noha ve dveřích.
- e) nízce letící míč.

11. Sociální skupina, ve které probíhá značná část socializace, jedinci se v ní angažují celou svou osobností, vytvářejí s ostatními členy intimní vazby a člověk se v ní většinou ocitá bez vlastního rozhodnutí, se nazývá

- a) neformální.
- b) malá.
- c) primární.
- d) referenční.
- e) sekundární.

12. Jak můžeme nazvat člověka, jehož chování vůči cizincům a cizímu spočívá v nedůvěře a strachu a pramení z odporu a nepřátelství ke všemu, co existuje mimo jeho vlastní sociální útvar?

- a) asociál
- b) psychopat
- c) xenofob
- d) misantrop
- e) rasista

13. Vyjádření subjektivního ocenění druhé osoby zahrnující dimenzi směru a dimenzi intenzity se nazývá

- a) asociace.
- b) afiliace.
- c) adherence.
- d) adaptabilita.
- e) atraktivita.

14. Který z následujících představitelů bývá řazen mezi tzv. otce zakladatele sociologie a mimo jiné se věnoval problematice dělby práce, náboženského života či sebevraždy?

- a) Auguste Comte
- b) Émile Durkheim
- c) Erving Goffman
- d) Max Weber
- e) Karl Marx

15. Grafickým vyjádřením *sociometrického testu* je

- a) skupinový graf.
- b) sociotest.
- c) histogram.
- d) sociometr.
- e) sociogram.

16. Vše, co je v dané společnosti nebo kultuře považováno za tak špatné, že se o tom raději ani nemluví, nebo se o tom mluví v náznacích a nepřímo, se nazývá

- a) banalizace.
- b) potlačení.
- c) společenská dohoda.
- d) tabu.
- e) veřejné tajemství.

Filozofie

17. Jakým nevhodnějším termínem se označují úvahy o tom, co a jak vše existuje?

- a) noetika
- b) logika
- c) ontologie
- d) metafyzika
- e) gnoseologie

18. V centru jakého z následujících filosofických směrů je člověk a jeho svoboda rozhodování?

- a) existencialismus
- b) darwinismus
- c) analytická filosofie
- d) fenomenologie
- e) scholastika

19. U kterého z uvedených děl se připisuje autorství Platónovi?

- a) O přírodě
- b) O filosofii
- c) Obrana Sókratova
- d) Etika Níkomachova
- e) O duši

20. Kterému z následujících filosofů se připisuje autorství díla *Utopie*?

- a) Jean Jacques Rousseau
- b) John Locke
- c) Tommaso Campanella
- d) Thomas More
- e) Platón

21. Učenec Sun C' je autorem díla

- a) Šógun.
- b) Vladař.
- c) Umění války.
- d) I-t'ing.
- e) Tao te t'ing.

22. *Višnuismus* je odnoží

- a) hinduismu.
- b) buddhismu.
- c) šintoismu.
- d) konfucianismu.
- e) islámu.

23. Svátek *ramadán* slaví věřící

- a) buddhisté.
- b) konfucianisté.
- c) hinduisté.
- d) muslimové.
- e) židé.

24. Kdo je autorem citátu *Cogito ergo sum*?

- a) Thomas Hobbes
- b) René Descartes
- c) Voltaire
- d) Friedrich Nietzsche
- e) John Locke

Psychologie

25. Jak říkáme úzkosti, která se rozvine při pouhé představě určité události či určitých okolností?

- a) observační úzkost
- b) obsedantní úzkost
- c) paranoidní úzkost
- d) generalizovaná úzkost
- e) anticipační úzkost

26. Kdo je autorem *bio-psycho-sociálního modelu zdraví a nemoci*?

- a) Albert Bandura
- b) Aaron Antonovsky
- c) Josef Wolpe
- d) George Kolman
- e) George Libman Engel

27. Co je typické pro *agorafobii*?

- a) Jde o strach ze zkoumavých pohledů, ze sociálního kontaktu či z kritiky.
- b) Jde o strach z opuštění domu, vstupu do obchodů, shluku lidí, veřejných prostranství nebo z cestování veřejnou dopravou.
- c) Typické jsou časté a vracející se obavy z onemocnění či úrazu u sebe nebo blízkých osob.
- d) Je u ní přítomna všeobecná a trvalá úzkost bez vazby na zvláštní okolnosti.
- e) Do mysli se opakovaně vkrádají myšlenky, které jsou spojené s úzkostí, přičemž následně vznikají kompulze, což je opakované ritualizované chování.

28. Typickou poruchou vnímání u *schizofrenie* jsou

- a) halucinace.
- b) bludy.
- c) regurgitace.
- d) ruminace.
- e) disociace.

29. Co je typické pro *obsedantně kompulzivní poruchu*?

- a) Je u ní přítomna všeobecná a trvalá úzkost bez vazby na zvláštní okolnosti.
- b) Typické jsou časté a vracející se obavy z onemocnění či úrazu u sebe nebo blízkých osob.
- c) Jde o strach ze zkoumavých pohledů, ze sociálního kontaktu či z kritiky.
- d) Jde o strach z opuštění domu, vstupu do obchodů, shluku lidí, veřejných prostranství nebo z cestování veřejnou dopravou.
- e) Do mysli se opakovaně vkrádají myšlenky, které jsou spojené s úzkostí, přičemž následně vznikají kompulze, což je opakované ritualizované chování.

30. Pokud v mysli operujeme se znaky, jedná se o myšlení

- a) formální.
- b) intuitivní.
- c) názorné.
- d) konkrétní.
- e) abstraktní.

31. Rostoucí odezva na významné podněty se nazývá

- a) pareidolie.
- b) naučená bezmocnost.
- c) imprinting.
- d) habituace.
- e) senzitivace.

32. Sledujeme-li delší dobu proud řeky z mostu, zdá se nám, že se most společně s námi pohybuje proti říčnímu proudu. Tento typ zdánlivého pohybu nazýváme

- a) Muller-Lyerova iluze.
- b) indukovaný pohyb sebe sama.
- c) paralaxa pohybu.
- d) autokinetická iluze.
- e) stroboskopický pohyb.

- 33.** Kterou teorii emocí by nejlépe vystihovala následující věta? *Mám radost, protože se směji.*
- a) Schachter-Singerova teorie emocí
 - b) James-Langeova teorie
 - c) Cannon-Bardova teorie
 - d) Teorie transferu excitace
 - e) ABC teorie Alberta Ellise
- 34.** Ve které části paměti jsme schopni udržet obrazové charakteristiky vnímaného objektu jen po dobu několika sekund?
- a) implicitní paměť
 - b) epizodická paměť
 - c) sémantická paměť
 - d) ikonická paměť
 - e) procedurální paměť
- 35.** Druh psychofyzické zátěže způsobené neslučitelnými motivačními tendencemi se označuje jako
- a) nervozita.
 - b) napětí.
 - c) úzkost.
 - d) frustrace.
 - e) konflikt.
- 36.** Obranný mechanismus racionalizace pomocí záporných argumentů se nazývá
- a) sladký citron.
 - b) noha ve dveřích.
 - c) pikantní banán.
 - d) hořké plody.
 - e) kyselé hrozny.
- 37.** Podle L. Kohlberga je *postkonvenční morálka*
- a) egocentrická.
 - b) altruistická.
 - c) spontánní.
 - d) autonomní.
 - e) konformní.
- 38.** U kterého z uvedených typů charakteru je autorem E. Fromm?
- a) orgonový charakter
 - b) neurotický charakter
 - c) neproduktivní charakter
 - d) oidipovský charakter
 - e) anální charakter
- 39.** Podle Eysencka jsou *extraverze a introverze* podmíněné
- a) vegetativní nervovou soustavou.
 - b) fyzickou konstitucí.
 - c) centrální nervovou soustavou.
 - d) chromozomem X.
 - e) výchovou.

- 40.** Filmová projekce využívá zejména jevu popisovaného jako
- slepá skvrna na sítnici.
 - reverzibilní figura.
 - fí fenomén.
 - teorie relativity vnímání.
 - prostorová paralaxa.
- 41.** K nejprudšímu rozvoji slovní zásoby dochází nejčastěji
- ve věku mezi 18. a 24. měsícem života.
 - na sklonku pozdní dospělosti a stáří.
 - v mladém dospělosti.
 - do jednoho roku života.
 - v prepubertě kolem 13. roku.
- 42.** Co je to *sopor*?
- mráкотný stav
 - forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
 - chorobná spavost
 - dlouhodobě pokleslá nálada
 - zpomalení psychomotorického tempa
- 43.** Průkopníkem výzkumu paměti byl
- Kurt Lewin.
 - Hermann Ebbinghaus.
 - John Watson.
 - Edward Thorndike.
 - John Dewey.
- 44.** Carl Gustav Jung je zakladatelem
- analytické psychologie.
 - ego-psychologie.
 - individuální psychologie.
 - self-psychologie.
 - tvárové psychologie.
- 45.** Psychologický směr *behaviorismus* se zabývá především výzkumem
- vnímání.
 - myšlení.
 - jazyka.
 - emocí.
 - chování.
- 46.** *Copingovými strategiemi* rozumíme
- novodobý přístup v psychoterapii, který pomáhá u řady duševních onemocnění.
 - způsob chování, díky kterému se člověk vyhýbá zátěžovým situacím.
 - soubor strategií a technik, které používá člověk k řešení zátěžových situací a snižování stresu.
 - přirozený proces, kterým se člověk snaží zabránit stresovým situacím.
 - techniky, které fungují pro všechny lidi stejně.
- 47.** Termín *kognitivní disonance* označuje
- tendence hodnotit lidi na základě prvního dojmu.
 - nepříjemný pocit vnitřního napětí, když jsou postoj a chování v rozporu.
 - změnu postoje na základě argumentů prezentovaných v médiích.
 - neschopnost rozlišit mezi pozitivními a negativními aspekty věci.
 - předpoklad, že se lidé budou chovat v souladu se sociálními normami.

48. Podle *Eriksonovy teorie psychosociálního vývoje* je vývojovým konfliktem v období *mladší dospělosti*

- a) intimita vs. osamělost.
- b) integrita vs. zoufalství.
- c) snaživost vs. méněcennost.
- d) identita vs. zmatení rolí.
- e) generativita vs. stagnace.

49. Pravidlo, že *ontogenetický vývoj* člověka je zkráceným opakováním *fylogenetického vývoje* živočišných druhů, nazýváme

- a) zákonem rekapitulace.
- b) evolučním zákonem.
- c) zákonem zachování lidského druhu.
- d) zákonem individualizovaného vývoje.
- e) biogenetickým zákonem.

50. K tzv. *prvnímu negativismu*, který se projevuje u jedince silným vzdorem vůči rodičovské figuře, dochází zpravidla v

- a) pozdní adolescenci až mladší dospělosti.
- b) prepubertě.
- c) období kojence.
- d) období předškolním.
- e) batolecím období.